

**अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकातील युवकांसाठी
सैन्य व पोलिस भरती पूर्व प्रशिक्षण केंद्र सुरु करणे**

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक - इबीसी-२००५/प्र.क्र.७८/मावक-२,
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ८ फेब्रुवारी २००६

- वाचा :** १) संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे क्रमांक
सकसं/विधयो/सेपोभपूर-न.यो./२००५/का.१४, दिनांक २८.२.२००५
२) वित्त विभागाचे क्रमांक संकीर्ण १००५/प्र.क्र.१७/अर्थोपाय, दिनांक ८ जून, २००५ चे व
समक्रमांकित दिनांक १७.१०.२००५ चे अर्थ शासकीय पत्र
३) सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभागाचे जापन क्रमांक : बीजीटी
२००५/ प्र.क्र.१३/अर्थसंकल्प, दिनांक २९.१०.२००५
४) संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे क्रमांक : सकसं/शिक्षण/पोभपूर/
०५-०६/प्र.क्र.७३/२६६, दिनांक ३०.१.२००६

प्रस्तावना- महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण लोकसंख्येपैकी अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकाच्या लोकसंख्येमध्ये सुमारे १५ ते २० लक्ष अनुसूचित जाती नवबौद्ध घटकातील सुशिक्षित बेरोजगार लोकांची संख्या आहे. अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकातील युवकांमध्ये सैन्य व पोलिस भरतीसाठी प्रशिक्षणाचा अभाव असल्यामुळे बऱ्याच वेळेस ते सक्षम असताना देखील त्यांना संधी मिळत नाही. ही उणिव भरून काढण्यासाठी आदिवासी विकास विभागामार्फत चालविल्या जाणाऱ्या सेवापूर्वक प्रशिक्षण केंद्राप्रमाणेच सैन्य व पोलिस भरती सेवापूर्व प्रशिक्षण केंद्रे महाराष्ट्र राज्यात सन २००५-०६ या वर्षापासून सुरु करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय - अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकातील युवकांना सैन्य व पोलिसमध्ये भरती करण्याकरीता भरती पूर्व प्रशिक्षण कार्यक्रम मंजूर करण्यात येत आहे. महाराष्ट्रातील प्रत्येक जिल्ह्यातील अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकातील युवकांच्या प्रशिक्षणाची योजना तयार करण्यात आलेली आहे. या योजनेमध्ये प्रशिक्षणाचा कालावधी ३ महिन्यांचा राहील. सदर प्रशिक्षण हे राज्यातील सर्व प्रमुख सैन्य व पोलिस भरती प्रशिक्षण देणाऱ्या संस्थामार्फत देण्यात येईल. सदर संस्थांची निवड संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्यामार्फत करण्यात येईल. त्यासाठी लागणारे अनुदान सामाजिक न्याय विभागामार्फत देण्यात येईल. ३ महिन्यांच्या प्रशिक्षण कालावधीत उमेदवारांची रहाण्याची सोय संबंधित संस्थेमार्फत करण्यात येईल. प्रशिक्षण कालावधीत धावणे, उंच उडी, लांब उडी, गोळा फेक, अवरोध प्रशिक्षण रायफल फायरिंग इत्यादि बाबत शास्त्रशुद्ध प्रशिक्षण देण्यात येईल. योजनेचे स्वरूप

प्रपत्र "अ" मध्ये देण्यात आलेले आहे. याबाबत येणाऱ्या खर्चाबाबतची माहिती प्रपत्र "ब" मध्ये देण्यात आलेली आहे. संबंधीत जिल्ह्याचे विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी हे योजनेची अंमलबजावणी करतील व त्याप्रमाणे विभागीय समाजकल्याण अधिकारी हे समन्वय अधिकारी म्हणून काम पाहतील. प्रत्येक बॅचमध्ये १०० प्रशिक्षणार्थींना प्रशिक्षण देण्यात येईल.

२. तीन महिन्यांच्या निवासी प्रशिक्षणासाठी प्रति प्रशिक्षणार्थ्याचा खर्च रु.८५००/- इतका येणार आहे. सदर होणारा खर्च "मागणी क्रमांक एन -३ -२०२५-अनु.जाती अनु.जमाती व इतर मागासवर्गीयांचे कल्याण, ०१,अनुसूचित जातीचे कल्याण, १०२आर्थिक विकास, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना (०३)(०४) अनु.जाती व नवबौद्ध उमेदवारांना सैन्य व पोलिस भरती पूर्वप्रशिक्षण (२२२५ ३६७ २)योजनांतर्गत/ दत्तमत " या लेखाशीर्षाखालील मंजूर करण्यात आलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

३. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौ.संदर्भ क्रमांक ७९०/०५ व्यय-१८, दिनांक ३०.११.२००५ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नं.मा.शिलबंत)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सर्व विभागीय समाज कल्याण अधिकारी

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखा परीक्षा)/(लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर

अधिदान व लेखाअधिकारी, मुंबई/निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई

सर्व विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी/सर्व समाजकल्याण अधिकारी, गट-अ, जिल्हा परिषद

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी/वित्त विभाग (व्यय १४ / अर्थोपाय), मंत्रालय, मुंबई/सामाजिक न्याय

विभागातील सर्व कार्यासने

संगणक कक्ष, सामाजिक न्याय विभाग, मंत्रालय मुंबई (प्रसिध्दीकरीता)निवड नस्ती, मावक - २

६२०६

योजनेचे नाव-अनुसूचित जाती व नवबौध्द घटकातील युवकांसाठी सैन्य व पोलिस भरती पूर्व प्रशिक्षण केंद्र सुरू करणे

१)योजनेचे स्वरूप- या योजनेतर्गत प्रशिक्षणाचा कालावधी ३ महिन्यांचा राहिल. ३ महिन्यांच्या कालावधात उमेदवारांची रहाण्याची सोय प्रशिक्षण देणा-या संस्थेमार्फत करण्यात येईल. प्रशिक्षण कालावधीत धावणे, उंच उडी, लांब उडी,गोळाफेक, पुल अप्स, ऑप्टिकल्स, रस्सी चढणे इत्यादि विषयांचे शास्त्रशुध्द प्रशिक्षण देण्यात येईल, याशिवाय लेखी परीक्षेचे ज्ञान, मानचित्र अभ्यास, मुलाखत कौशल्य याबाबत प्रशिक्षण दिले जाईल.

२)योजनेच्या अटी व शर्ती-

- १) उमेदवार हा महाराष्ट्रातील अनु.जाती व नवबौध्द घटकातील असावा.
- २) उमेदवार १८ ते २५ या वयोगटातील असावा.
- ३) उमेदवारांची उंची -पुरुष १६५ सेंमी व महिला १५५ सेंमी.
छाती- पुरुष ७९ सेंमी (फुगवून ८४ सेंमी)
- ४) शैक्षणिक पात्रता- इ. १२ वी पास
- ५) जातीचे प्रमाणपत्र रहिवासी दाखला, सेवायोजन कार्यालयांतर्गत नाव नोंदणी दाखला व ओळखपत्राची सत्यप्रत देणे आवश्यक राहिल.
- ६) उमेदवार शारीरिकदृष्ट्या निरोगी व सक्षम असावा.

३)निवड प्रक्रीया - प्रत्येक जिल्ह्यात प्रशिक्षणासाठी उमेदवारांची निवड करताना पात्र उमेदवारांची यादी जिल्हा सेवायोजन कार्यालयाकडून मागविण्यात येऊन त्यातील १०० उमेदवारांची निवड विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिका-यामार्फत करण्यात येऊन त्यांना प्रशिक्षण देण्यात येईल.

४)प्रशिक्षणार्थ्यांना देण्यात येणारे मैदानी छाचणीचे प्रशिक्षण- प्रत्येक प्रशिक्षणार्थ्यास धावणे,१०० मीटर, ४०० मीटर, ८०० मीटर,उंच उडी, लांबउडी, गोळा फेक, अवरोध प्रशिक्षण स्टँडींग रोप, मंकी रोप, सीटअप , क्लिअप, पद कवायत, रायफल फायरिंग, ट्रेकिंग(सुविधा उपलब्ध असल्यास पोहणे)याबाबतचे प्रशिक्षण देण्यात येईल.

५)प्रशिक्षणार्थ्यांना देण्यात येणारे अन्य प्रशिक्षण- प्रत्येक प्रशिक्षणार्थ्यास सामान्यज्ञान, मानचित्र अध्ययन, अग्निशमन, रोड ट्रॅफिक ट्रेनिंग, प्रथमोपचार, स्वास्थ्य शिक्षा, वायरलेस कम्युनिकेशन, व्यक्तिमत्त्व विकास, आपत्ती निवारण व्यवस्थापन, वाद्यवृंद प्रशिक्षण याबाबतचे प्रशिक्षण देण्यात येईल.

६)प्रशिक्षणार्थ्यांना देण्यात येणारे साहित्य- प्रत्येक प्रशिक्षणार्थ्यास दोन -टी शर्ट,पांढऱ्या रंगाचा, एक फूल पॅट/एक हाफ पॅट खाकी रंगाची, शूज एक जोडी, साँक्स दोन जोड पांढऱ्या रंगाचे, बेल्ट इत्यादि साहित्य देण्यात येईल.

७)प्रशिक्षणार्थ्यास देण्यात येणारे भोजन व नाष्टा- १)सकाळी ७.०० वाजता चहा,२)सकाळी ९.०० वाजता नाश्ता- यामध्ये मोड आलेली कढधान्ये/उपमा/पाव्हे/उसळ/दूध/केळी यांचा समावेश असेल. ३)दुपारी १२.०० वाजता पोटभर जेवण- यामध्ये भात,वरण,पोळी, एक भाजी, चटणी,लोणचे, कांदा यांचा समावेश असेल. ४)दुपारी ४.०० वाजता चहा, ५)रात्री ८.०० वाजता पोटभर जेवण- यामध्ये भात,वरण,पोळी, एक भाजी,चटणी , लोणचे, कांदा,पापड यांचा समावेश असेल. दर रविवारी एकदा मांसाहारी भोजन देणे आवश्यक

प्रपत्र "ब"

प्रत्येक प्रशिक्षणार्थ्यासाठी केंद्रासाठी पुढीलप्रमाणे आर्थिक खर्च करण्यात येईल.

अ.क्र.	विषय	खर्च रु.
१	गणवेश साहित्य (प्रत्येक उमेदवारास ड्रेस, बूट, मोजे, बनियान व इतर साहित्य)	१०००/-
२	निवास, भोजन शुल्क (प्रत्येक उमेदवारास ३ महिन्यासाठी दरमहा रु.१०००/- प्रमाणे)	३०००/-
३	प्रशिक्षकांचे वेतन व इतर मॅटेनन्स चार्जेस प्रति विद्यार्थी दरमहा रु.१५००x ३ महिने	४५००/-
	एकूण प्रति विद्यार्थी खर्च	८५००/-